

לורנס פישר

"הידעת שישראל השתלטה על ספינת מלחמה מצרית והשתמשה בה?"

ניוזלטר מספר 49

כאשר מדברים על מלחמת אוקטובר אז עד לפני שנה כולם חשבו שמדובר במלחמת יום הכיפורים שפרצה ב-6 לאוקטובר 1973, מלחמה שהעולם הערבי התייחס אליה כניצחון מוחץ. עכשיו כשאנו שומעים מלחמת אוקטובר אנו מתייחסים ל-7 לאוקטובר 2023. יש לי חבר שנולד בדיוק בתאריך זה, בשנה אחרת כמובן, אבל לפחות לא אשכח את יום הולדתו כפי שרובנו שכחנו את מלחמת סיני של 1956. בהעלאת פריטים למכירה באיביי, נזכרתי במקרה שעליו נדבר עכשיו. לפני שאמשיך, הזכרתי בניוזלטר הקודם ש אני משקיע הרבה משאבים ומאמצים להביא תוכן מעניין, אז אם מישהו רוצה לקנות לי כוס קפה, אחד או שניים אז יש קישור בסוף הניוזלטר, של אתר ko-fi, אני אפילו אומר לכם תודה.

ב 1952 קצין מצרי בשם גמאל עבד אל-נאצר, יחד עם קבוצה של קציני צבא צעירים שנקראו תנועת הקצינים החופשיים, תכנן הפיכה שהפילה את המלך פארוק הראשון. תנועה זו שמה לה למטרה לסיים את ההשפעה הבריטית במצרים ולהקים רפובליקה. ביוני 1953 לאחר התפטרות המלך פארוק והגליית יורשו הוכרזה מצרים כרפובליקה והמלוכה בוטלה. הגנרל מוחמד נגיב שימש בתחילה כנשיא הראשון של מצרים, כאשר לנאצר הייתה השפעה משמעותית מאחורי הקלעים. לא נכנס לפוליטיקה הפנימית שלהם, לנו יש מספיק בעיות, אבל ב-1956 נאצר הפך בפועל למנהיג מצרים ותפס רשמית את הנשיאות.

ב-1956 נאצר הכריז בנאום באלכסנדריה על הלאמת תעלת סואץ. הוא הודיע שהתעלה תנוהל ותופעל על ידי רשות תעלת סואץ, גוף מצרי, במקום החברה הבינלאומית שהפעילה אותה בעבר. נאצר שאף לבסס את הריבונות של מצרים ולהפחית את ההשפעה המערבית ולא ארחיב על הסיבות על כך כאן.

הלאמת תעלת סואץ על ידי מצרים הובילה למשבר סואץ שהפך לעימות בינלאומי ולמבצע צבאי משותף של ישראל, הממלכה המאוחדת וצרפת נגד מצרים. מבצע צבאי זה נועד להשיב את השליטה המערבית על התעלה ולהדיח את נאצר מהשלטון. החלק הישראלי במבצע, שהחל ב-29 אוקטובר 1956, נקרא מבצע קדש ואילו המבצע האנגלו-צרפתי הכולל נקרא מבצע מוסקטר (Operation Musketeer). הפלישה עוררה התנגדות בינלאומית משמעותית, בעיקר מצד ארצות הברית וברית המועצות. שתי המעצמות, למרות היריבות שלהם במלחמה הקרה, לחצו על הכוחות הפולשים לסגת. מבצע קדש הסתיים ב-7 לנובמבר 1956 כאשר כל רצועת עזה היתה בידינו ולא אכנס כרגע למה זה היה חשוב, אולי בניוזלטר אחר או במאמר.

בדצמבר 1956, הזדרזה מצרים להנפיק בול לכבוד "הנצחון" שלהם במשבר סואץ. עם הפינוי שנכפה על ישראל והמעצמות, הונפק בול זה שנית כעבור חודש עם הדפס רכב "Evacuation 22-12-56".

ב-31 באוקטובר 1956, במהלך השלבים הראשונים של משבר סואץ, קיבלה האוניה המצרית "איברהים אל-אוול" פקודה להפגז

האונייה "איברהים אל-אוול" הייתה במקור פריגטה בריטית מסדרת הנט שנבנתה עבור הצי המלכותי הבריטי במהלך מלחמת העולם השנייה. היא הושקה כ- HMS Mendip בשנת 1940 והשתתפה בקרבות משמעותיים במהלך המלחמה. לאחר מלחמת העולם השנייה, נמכרה HMS Mendip לצי המצרי בשנת 1951 ושמה שונה ל"איברהים אל-אוול" על-שם אברהים פאשה, המפקד המצרי בנו של מוחמד עלי, שליט מצרים ששלט בשנים 1805-1848.

ספינות המלחמה הישראליות, בתמיכת חיל האוויר הישראלי, ניהלו קרב עז עם ה"איברהים אל-אווול". הספינות של חיל הים שלנו נכנסו לשימוש רק בקיץ 1956 וגם הם נקנו מרזרבה בריטית ולא היו בשימוש מעל עשר שנים, כלומר מתום מלחמת העולם השנייה.

ה"איבראים אל-אוול" נגררה לחיפה ותוקנה מאוחר יותר. לאחר לכידתה, שולבה

כאירונה, ב-5 ביוני 1967 היתה אח"י חיפה חלק מכוח משימה ימי ישראלי שביצע הפצצות נגד סוללות וביצורי חוף מצריות בסביבת פורט סעיד. מבצע זה היה חלק ממאמץ גדול יותר לנטרל את ההגנה הימית והחוף המצרית!

סיפורים מעניינים מעולם הבולאות

כקוריוז קטן, ב- 1957 ארגנה ישראל תערוכת נשק בחיפה בה הציגו, בין השאר, את הנשק שנלקח שלל במבצע קדש. התערוכה התקיימה על הספינה המצרית הלכודה "איברהים אל-אוול" כפי שרואים בעיצוב חותמת הזכרון ובאיור הצד שעל המעטפה.

נהניתם, ספרו לחברים, עוד יותר נהניתם, תרגישו חופשיים לשתף. לא נהניתם, אז אולי תהנו מסיפור

הבא. Support me on Ko-fi

אז זהו, זה הסיפור של היום, ויש עוד אבל בפעם הבא.

תגובות, הערות, בקשות וכד' ניתן לשלוח אלי ל lf.stamps@gmail.com

אם רוצים להפסיק לקבל את הניוזלטר, נא לשלוח לי מייל חוזר

מוזמנים גם לבקר באתר: <https://stampandstories.blogspot.com>

אתר חדש בנושא גלויות של הסטרייטיפ היהודי: <https://thejewishstereotypes.blogspot.com>

וגם בערוץ היוטיוב שלי: <https://www.youtube.com/channel/UCHGHlvoXTTM0rpyd3zW3lQQ>